

EXPUNERE DE MOTIVE

la Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2003 privind modificarea unor dispoziții din Codul de procedură penală

Politica penală – componentă esențială a politicii generale a statului – este orientată în două direcții principale: prevenirea criminalității și tragerea la răspundere penală a persoanelor care încalcă legea penală, pe de o parte, și asigurarea garanțiilor procesuale prevăzute în Constituție, în Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, pe de altă parte.

Una dintre instituțiile dreptului procesual penal în care se reflectă, în mod special, cele două orientări ale politicii penale este arestarea preventivă. Arestarea preventivă asigură buna desfășurare a procesului penal și împiedică sustragerea învinutului sau a inculpatului de la urmărirea penală, de la judecată ori de la executarea pedepsei, dar, în același timp, arestarea preventivă este o măsură privativă de libertate care poate fi dispusă sau prelungită numai atunci când sunt asigurate garanțiile procesuale și cerințele stabilite de Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

Previzibilitatea legii de procedură penală, calitatea normei de procedură penală de a nu da naștere la interpretări diferite, constituie una dintre cerințele care se desprind din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, iar în situațiile în care această cerință nu este îndeplinită se impune, de urgență, o modificare legislativă.

Alineatul 1 al articolului 160^c din Codul de procedură penală, referitor la prelungirea arestării preventive în cursul judecății, în forma adoptată de Parlament, prin efectele lui practice, nu răspundea condiției de previzibilitate a legii în sensul jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

Pentru a răspunde acestei condiții și pentru a asigura o mai bună corelare a articolului 160^c alin. 1 cu articolul 23 alin. (6) din Constituție, în care se prevede că „eliberarea celui reținut sau arestat este obligatorie, dacă motivele acestor măsuri au dispărut”, se impune modificarea, prin ordonanță de urgență, a dispoziției legale menționate.

Ținând seama de considerentele prezentate, prin prezentul act normativ se prevede modificarea alineatului 1 al articolului 160^c, astfel încât acesta să răspundă atât cerințelor care rezultă din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, cât și nevoilor practicii judiciare. Potrivit prezentei ordonanțe de urgență, prelungirea arestării preventive în cursul judecății poate fi dispusă dacă temeiurile care au determinat arestarea inițială impun în continuare privarea de libertate sau există temeiuri noi care să justifice privarea de libertate.

Pentru a asigura unitatea reglementării, alineatul 1 al articolului 155 referitor la prelungirea duratei arestării în cursul urmăririi penale a fost, în mod similar, modificat.

De asemenea, pentru a pune în cel mai scurt timp la dispoziția organelor judiciare a unor mijloace care au rolul de a asigura buna desfășurare a procesului penal, prezentul act normativ prevede intrarea imediată în vigoare a dispozițiilor din Legea nr. 281/2003 privind modificarea și completarea Codului de procedură penală și a unor legi speciale, ce reglementează abținerea și recuzarea, precum și măsura preventivă a obligării de a nu părăsi țara.

Față de cele prezentate mai sus, Parlamentul României a adoptat Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2003 privind modificarea unor dispoziții din Codul de procedură penală.